IV

(Πληροφορίες)

ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΕΣ ΠΡΟΕΡΧΟΜΕΝΕΣ ΑΠΟ ΤΑ ΘΕΣΜΙΚΑ ΚΑΙ ΛΟΙΠΑ ΟΡΓΑΝΑ ΚΑΙ ΤΟΥΣ ΟΡΓΑΝΙΣΜΟΥΣ ΤΗΣ ΕΥΡΩΠΑΪΚΗΣ ΕΝΩΣΗΣ

ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ

ΕΥΡΩΠΑΪΚΗ ΕΠΙΤΡΟΠΗ

Κοινή έκθεση για το 2012 του Συμβουλίου και της Επιτροπής σχετικά με την εφαρμογή του ανανεωμένου πλαισίου ευρωπαϊκής συνεργασίας στον τομέα της νεολαίας (2010 — 2018)

(2012/C 394/03)

1. ΕΙΣΑΓΩΓΗ

Σύμφωνα με το ψήφισμα του Συμβουλίου για ένα ανανεωμένο πλαίσιο ευρωπαϊκής συνεργασίας στον τομέα της νεολαίας (2010-2018) ([1]), γνωστό και ως «Στρατηγική της ΕΕ για τη Νεολαία», πρέπει να καταρτίζεται έκθεση της ΕΕ για τη νεολαία στο τέλος κάθε τριετούς κύκλου, η οποία θα έχει διττό σκοπό: να αξιολογεί την πρόοδο και να αποτελεί τη βάση για τον καθορισμό ενός συνόλου προτεραιοτήτων για τον επόμενο κύκλο εργασίας.

Το σχέδιο κοινής έκθεσης για τη νεολαία συνοδεύουν δύο έγγραφα εργασίας των υπηρεσιών της Επιτροπής: στο πρώτο εξετάζεται η κατάσταση των νέων στην ΕΕ και στο άλλο αναλύονται οι ενέργειες που υλοποιούνται βάσει του ανανεωμένου πλαισίου.

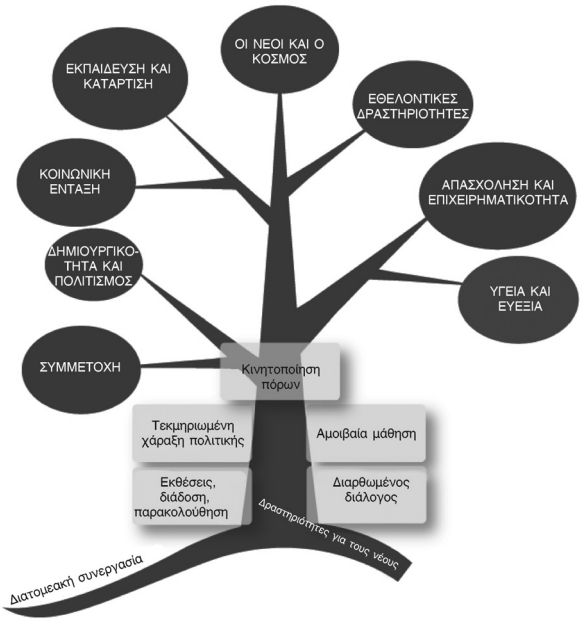
2. ΥΛΟΠΟΙΗΣΗ ΤΟΥ ΑΝΑΝΕΩΜΕΝΟΥ ΠΛΑΙΣΙΟΥ ΕΥΡΩΠΑΪΚΗΣ ΣΥΝΕΡΓΑΣΙΑΣ

Το 2009 το Συμβούλιο επικύρωσε ένα ανανεωμένο πλαίσιο ευρωπαϊκής συνεργασίας στον τομέα της νεολαίας (2010-2018), το οποίο βασίζεται στην ανακοίνωση «Μια στρατηγική της ΕΕ για τη νεολαία: Επένδυση και Ενδυνάμωση». Ενισχύοντας τη συνεργασία και την ανταλλαγή ορθών πρακτικών, το ανανεωμένο πλαίσιο αποσκοπεί στην επίτευξη δύο γενικών στόχων:

i) δημιουργία περισσότερων και ίσων ευκαιριών για όλους τους νέους στην εκπαίδευση και την αγορά εργασίας και

ii) προώθηση της ενεργού συμμετοχής στα κοινά, της κοινωνικής ένταξης και της αλληλεγγύης μεταξύ όλων των νέων.

([1]) ΕΕ C 311 της 19.12.2009, σ. 1.

Το ανανεωμένο πλαίσιο βασίζεται στην υλοποίηση μιας σειράς δράσεων. Όπως φαίνεται στο δενδροειδές διάγραμμα, η εν λόγω στρατηγική διακλαδίζεται σε οκτώ τομείς πολιτικής («τομείς δράσης»): εκπαίδευση και κατάρτιση· απασχόληση και επιχειρηματικότητα· κοινωνική ένταξη· υγεία και ευεξία· συμμετοχή· πολιτισμός και δημιουργικότητα· εθελοντικές δραστηριότητες και οι νέοι και ο κόσμος.

Οι ρίζες του πλαισίου πρέπει να αναζητηθούν στα ακόλουθα μέσα: τεκμηριωμένη χάραξη πολιτικής· αμοιβαία μάθηση· τακτική υποβολή εκθέσεων προόδου, διάδοση αποτελεσμάτων και παρακολούθηση· διαρθρωμένο διάλογο με τους νέους και τις οργανώσεις νέων και κινητοποίηση των προγραμμάτων και των κονδυλίων της ΕΕ. Το πλαίσιο αυτό θεωρεί τις δραστηριότητες που διοργανώνονται για τους νέους ([1]) ως μέσο στήριξης όλων των τομέων δράσης και τη διατομεακή συνεργασία ως βασική αρχή.

3. **ΕΥΡΩΠΗ 2020 — ΥΠΟΣΤΗΡΙΞΗ ΤΩΝ ΝΕΩΝ ΣΤΟ ΠΛΑΙΣΙΟ ΤΗΣ ΚΡΙΣΗΣ**

Η Ευρώπη διέρχεται μια κρίση η οποία πλήττει τους νέους Ευρωπαίους με πρωτοφανή επίπεδα ανεργίας και κινδύνου κοινωνικού αποκλεισμού και φτώχειας. Η «Ευρώπη 2020», η στρατηγική της ΕΕ για ευφυή, βιώσιμη και χωρίς αποκλεισμούς ανάπτυξη, καθορίζει το πλαίσιο για μια συντονισμένη απάντηση της Ευρώπης με σκοπό να εξέλθει ισχυρότερη από την κρίση και να βελτιώσει τη μακροπρόθεσμη ευημερία των ευρωπαίων πολιτών.

Η «Ευρώπη 2020» εστιάζεται σε μεγάλο βαθμό στους νέους, με πρωταρχικό στόχο τη μείωση της πρόωρης εγκατάλειψης του σχολείου και την αύξηση της φοίτησης στην τριτοβάθμια εκπαίδευση. Δύο άλλοι πρωταρχικοί στόχοι έχουν επίσης μια σαφή διάσταση που αφορά τη νεολαία - τη μείωση του κινδύνου φτώχειας και την αύξηση του ποσοστού του πληθυσμού στην απασχόληση.

([1]) Οι δραστηριότητες που διοργανώνονται για τους νέους καλύπτουν ένα ευρύ φάσμα κοινωνικών, πολιτιστικών, εκπαιδευτικών ή πολιτικών δραστηριοτήτων από νέους, με τη συμμετοχή νέων, που προορίζονται για νέους. Πρόκειται για «εξωσχολικές» εκπαιδευτικές και ψυχαγωγικές δραστηριότητες που διαχειρίζονται νέοι επαγγελματίες ή εθελοντές και εμψυχωτές νεολαίας. Βασίζονται στη μη τυπική μάθηση και την εθελοντική συμμετοχή.

Επιπλέον, η εμβληματική πρωτοβουλία με τίτλο «Νεολαία σε κίνηση» ([1]) προάγει την κινητικότητα των νέων, ενώ, παράλληλα, οι νέοι έχουν ενταχθεί στην «Ατζέντα για νέες δεξιότητες και θέσεις εργασίας» ([2]) και στην «Πλατφόρμα κατά της φτώχειας και του κοινωνικού αποκλεισμού» ([3]). Σε αυτή τη συνάρτηση, το Συμβούλιο εξέλιξε ακόμη περισσότερο τις πρωτοβουλίες αυτές εγκρίνοντας συμπεράσματα για την πρωτοβουλία Νεολαία σε Κίνηση - μια ολοκληρωμένη προσέγγιση που ανταποκρίνεται στις προκλήσεις που αντιμετωπίζουν οι νέοι ([4]) και για την κοινωνική διάσταση της εκπαίδευσης και της κατάρτισης ([5]).

[Επίσης, στις 26 Νοεμβρίου 2012 το Συμβούλιο κατέληξε σε πολιτική συμφωνία για σύσταση του Συμβουλίου σχετικά με την επικύρωση της μη τυπικής και της άτυπης μάθησης.]

Στο δεύτερο ευρωπαϊκό εξάμηνο συντονισμού της οικονομικής πολιτικής, η Ευρωπαϊκή Επιτροπή υπογράμμισε την ανάγκη να ληφθούν μέτρα για τη μείωση του απαράδεκτα υψηλού ποσοστού ανεργίας των νέων. Η ετήσια επισκόπηση της ανάπτυξης για το έτος 2012, στην οποία καθορίζονται οι προτεραιότητες δράσης σε επίπεδο ΕΕ και σε εθνικό επίπεδο για την τόνωση της ανάπτυξης και της απασχόλησης, καλεί τα κράτη μέλη να υποστηρίξουν την απασχόληση των νέων. Συγκεκριμένες συστάσεις περιλαμβάνουν την προώθηση ποιοτικών κύκλων μαθητείας και κατάρτισης, καθώς και των επιχειρηματικών δεξιοτήτων. Ζητείται επίσης να γίνουν μεταρρυθμίσεις στην εργασιακή νομοθεσία και στην εκπαίδευση και κατάρτιση. Η Επιτροπή, εκφράζοντας ανησυχίες σχετικά με τη δοκιμασία στην οποία υποβάλλεται ο κοινωνικός ιστός της ΕΕ, κάλεσε επίσης τα κράτη μέλη να προστατεύσουν τις ευαίσθητες, από πλευράς κοινωνικής προστασίας, στρατηγικές ενσωμάτωσης και την πρόσβαση σε υπηρεσίες που διασφαλίζουν την ένταξη στην αγορά εργασίας και την κοινωνία ([6]). Εγκρίθηκαν συγκεκριμένες για κάθε χώρα συστάσεις ([7]) ανάλογα με την ιδιαίτερη κατάσταση που επικρατεί σε κάθε κράτος μέλος.

Έχοντας υπόψη τα ανωτέρω, η Ευρωπαϊκή Επιτροπή πρότεινε μια ειδική πρωτοβουλία με τίτλο «Ευκαιρίες για τους νέους» ([8]), στόχος της οποίας είναι να κινητοποιήσει πόρους και να εντείνει τις προσπάθειες για τη μείωση της ανεργίας των νέων και την αύξηση της απασχολησιμότητάς τους. Στο πλαίσιο αυτό, η Επιτροπή παροτρύνει τα κράτη μέλη να αξιοποιήσουν καλύτερα το Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο για την υποστήριξη των νέων. Ομάδες δράσης της Επιτροπής βοηθούν οκτώ κράτη μέλη ([9]) στα οποία τα ποσοστά ανεργίας των νέων είναι υψηλότερα από τον μέσο όρο. Επιπλέον, η πρόσφατη «Δέσμη μέτρων για την απασχόληση» ([10]) περιλαμβάνει μια πρώτη έκθεση προόδου σχετικά με την πρωτοβουλία «Ευκαιρίες για τους νέους» και μια διαβούλευση σχετικά με ένα νέο ποιοτικό πλαίσιο για τις περιόδους πρακτικής άσκησης. Το Συμβούλιο εξέτασε το ζήτημα της ανεργίας των νέων και της κοινωνικής ένταξης στο ψήφισμα που ενέκρινε για την ενεργό ένταξη των νέων: καταπολέμηση της ανεργίας και της φτώχειας ([11]) και προώθηση της απασχόλησης των νέων για την επίτευξη των στόχων της στρατηγικής «Ευρώπη 2020» ([12]).

Η Επιτροπή επιχειρεί επίσης να άρει τα εμπόδια που αντιμετωπίζουν οι πολίτες της ΕΕ, συμπεριλαμβανομένων των νέων, ασκούν τα δικαιώματά τους ως πολίτες της ΕΕ, κυρίως το δικαίωμά τους στην ελεύθερη κυκλοφορία εντός της ΕΕ, μεταξύ άλλων, για εθελοντισμό, σπουδές ή εργασία.

Οι προσπάθειες για την τόνωση της απασχόλησης, της μαθησιακής κινητικότητας και της συμμετοχής των νέων υποστηρίζονται από το πρόγραμμα διά βίου μάθησης και το πρόγραμμα «Νεολαία σε δράση», τα οποία βρίσκονται εξέλιξη και τα οποία —από το 2014 και μετά— πρόκειται να αντικατασταθούν από ένα νέο πρόγραμμα της ΕΕ για την εκπαίδευση, την κατάρτιση, τη νεολαία και τον αθλητισμό.

4. **Ο ΠΡΩΤΟΣ ΚΥΚΛΟΣ ΤΟΥ ΑΝΑΝΕΩΜΕΝΟΥ ΠΛΑΙΣΙΟΥ (2010-2012)**

Σχεδόν όλα τα κράτη μέλη αναφέρουν ότι το ανανεωμένο πλαίσιο έχει ενισχύσει τις υπάρχουσες προτεραιότητες σε εθνικό επίπεδο, ενώ αρκετά κράτη μέλη υπογραμμίζουν τον άμεσο αντίκτυπό του. Η Λιθουανία, για παράδειγμα, αναφέρει ότι το ανανεωμένο πλαίσιο αποτέλεσε καθοδηγητικό έγγραφο για τη χάραξη του εθνικού της προγράμματος για την πολιτική στον τομέα της νεολαίας, η Αυστρία αναφέρει ότι έχει ενισχυθεί η σχέση μεταξύ πολιτικής για τη νεολαία και πολιτικών για την αγορά εργασίας, ενώ ο διάλογος με τη νεολαία αναπτύχθηκε και άλλο στη Φλαμανδική Κοινότητα του Βελγίου.

([1]) COM(2010) 477.
([2]) COM(2010) 682.
([3]) COM(2010) 758.
([4]) ΕΕ C 326 της 3.12.2010, σ. 9.
([5]) ΕΕ C 135 της 26.5.2010, σ. 2.
([6]) COM(2011) 815.
([7]) COM(2012) 299.
([8]) COM(2011) 933.
([9]) Ελλάδα, Ιρλανδία, Ιταλία, Λετονία, Λιθουανία, Πορτογαλία. Σλοβακία και Ισπανία.
([10]) COM(2012) 173, SWD(2012) 98, SWD(2012) 99.
([11]) ΕΕ C 137 της 27.5.2010, σ. 1.
([12]) Έγγρ. 11838/11.

Το ανανεωμένο πλαίσιο υποστηρίζει μια διατομεακή προσέγγιση σε όλα τα επίπεδα κατά την υλοποίηση του πλαισίου πολιτικής για τη νεολαία. Τα περισσότερα κράτη μέλη αναφέρουν ότι έχουν εθνική στρατηγική για τη νεολαία ή διατομεακό πρόγραμμα που αφορά τη νεολαία. Όλα τα κράτη μέλη εκτός από δύο έχουν διυπουργική ομάδα εργασίας για τη νεολαία ή κάποιον άλλο θεσμοθετημένο μηχανισμό. Ενώ ορισμένες εθνικές εκθέσεις για τη νεολαία δίνουν ένα καλό παράδειγμα, τέτοιες ομάδες συχνά αποτελούνται από διάφορους συντελεστές και ενδιαφερόμενα μέρη από τον πυρήνα του τομέα πολιτικής για τη νεολαία, με μικρή ή καθόλου συμμετοχή από άλλα υπουργεία, γεγονός που περιορίζει τον διατομεακό τους χαρακτήρα.

Με βάση τα όσα εκτίθενται πιο πάνω, συστήνεται η Επιτροπή και τα κράτη μέλη να επικεντρώσουν περισσότερο την προσοχή τους στην ανάπτυξη της διατομεακής συνεργασίας και ειδικότερα να εξετάσουν με ποιον τρόπο οι προσεγγίσεις και οι μέθοδοι της πολιτικής για τη νεολαία και για την εργασία των νέων μπορούν να αξιοποιηθούν σε άλλους τομείς που αυτό είναι δυνατό. Η δημιουργία νέων, διατομεακών συμπράξεων και η ανάπτυξη κοινών σχεδίων και πρωτοβουλιών στον τομέα της νεολαίας πρέπει να υποστηριχθεί.

Οι δραστηριότητες που διοργανώνονται για τους νέους υποστηρίζουν πολλούς τομείς δράσης. Τα περισσότερα κράτη μέλη αναφέρουν ότι έχουν λάβει μέτρα για την αναγνώριση, την υποστήριξη και την περαιτέρω ανάπτυξη δραστηριοτήτων για τη νεολαία, σύμφωνα με το ψήφισμα του Συμβουλίου σχετικά με τις δραστηριότητες για τους νέους ([1]). Τον Ιούλιο του 2010 πραγματοποιήθηκε κατά τη βελγική προεδρία Ευρωπαϊκό Συνέδριο σχετικά με τις δραστηριότητες για νέους, στο οποίο συμμετείχαν υπεύθυνοι για τη χάραξη πολιτικής και ενδιαφερόμενοι φορείς για θέματα νεολαίας από όλη την Ευρώπη, το οποίο κατέληξε στην έκδοση δήλωσης η οποία μελετά τις προτεραιότητες και τις δράσεις για νέους για τα επόμενα έτη.

4.1. **Υλοποίηση των οκτώ τομέων δράσης**

Σε κάθε έναν από τους τομείς δράσης, το ανανεωμένο πλαίσιο προτείνει πρωτοβουλίες για τα κράτη μέλη και/ή την Επιτροπή. Πιο κάτω παρατίθεται μια επισκόπηση των μέτρων που έχουν ληφθεί σε επίπεδο ΕΕ και των μέτρων που αναφέρονται από τα κράτη μέλη για τον κύκλο εργασιών της περιόδου 2010-2012 ([2]).

Εκπαίδευση & κατάρτιση

Η Επιτροπή και τα κράτη μέλη συνεργάζονται για τη βελτίωση της εκπαίδευσης και της κατάρτισης μέσω του στρατηγικού πλαισίου «ΕΚ 2020» ([3]). Στο πλαίσιο αυτό, το Συμβούλιο ενέκρινε συμπεράσματα ανταποκρινόμενο στην ανακοίνωση της Επιτροπής στην οποία υπέβαλε στρατηγική για τον εκσυγχρονισμό των συστημάτων τριτοβάθμιας εκπαίδευσης της Ευρώπης το 2011 ([4])· η Επιτροπή από την πλευρά της εκπονεί πρωτοβουλία με θέμα «Επαναπροσδιορισμός της εκπαίδευσης: επενδύοντας στις δεξιότητες για καλύτερα κοινωνικοοικονομικά αποτελέσματα» η οποία αναμένεται να ξεκινήσει αργότερα μέσα στο 2012 για να υποστηρίξει την ανάπτυξη πολιτικής σχετικά με τις δεξιότητες και τις ικανότητες.

Το ανανεωμένο πλαίσιο επικεντρώνεται κατά κύριο λόγο στη μη τυπική και στην άτυπη μάθηση ως συμπληρωματικό εργαλείο, για την απόκτηση οριζόντων δεξιοτήτων ([5]) τις οποίες η αγορά εργασίας ([6]) εκτιμά ιδιαιτέρως. Η Επιτροπή υπέβαλε τον Σεπτέμβριο του 2012 σχέδιο σύστασης του Συμβουλίου σχετικά με την αναγνώριση και την επικύρωση της μη τυπικής και της άτυπης μάθησης ([7]), ενώ επεξεργάζεται και μέσα που θα διευκολύνουν την καταγραφή των δεξιοτήτων που αποκτώνται μέσω της μη τυπικής και της άτυπης μάθησης.

Τόσο η Επιτροπή όσο και τα κράτη μέλη υποστηρίζουν ενεργά τις οργανώσεις νέων καθώς αυτές αποτελούν σημαντικό φορέα παροχής ευκαιριών μη τυπικής μάθησης. Πολλά κράτη μέλη ([8]) υπογραμμίζουν τη σημασία που έχουν οι δραστηριότητες που διοργανώνονται για νέους, καθώς επιτρέπουν την επικοινωνία με νέους που εγκαταλείπουν πρόωρα το σχολείο και τους βοηθούν να επιστρέψουν στην εκπαίδευση ή την εργασία. Στο πλαίσιο αυτό, έλαβαν προσφάτως μέτρα για την αύξηση της ευαισθητοποίησης όσον αφορά τη μη τυπική και την άτυπη μάθηση και για την αναγνώριση των μαθησιακών αποτελεσμάτων σε εθνικό επίπεδο.

([1]) ΕΕ C 327 της 4.12.2010, σ. 1.
([2]) Οι δραστηριότητες που περιλαμβάνονται στους τομείς δράσης της στρατηγικής περιγράφονται περαιτέρω στο έγγραφο εργασίας των υπηρεσιών της Επιτροπής που συνοδεύει την ανακοίνωση.
([3]) ΕΕ C 119 της 28.5.2009, σ. 2.
([4]) ΕΕ C 372 της 20.12.2011, COM(2011) 567.
([5]) Βλέπε επίσης το πλαίσιο για τις βασικές ικανότητες διά βίου μάθησης (ΕΕ L 394 της 30.12.2006).
([6]) Έρευνα του Ευρωβαρόμετρου «στάση των εργοδοτών ως προς τις δεξιότητες».
([7]) COM(2012) 485, 5.9.2012.
([8]) Έγγρ. 13707/12 ADD 1, σ. 14.

Απασχόληση και επιχειρηματικότητα

Η απασχόληση των νέων αποτέλεσε την πρωταρχική θεματική προτεραιότητα των πρώτων τριών Προεδριών ύστερα από την έναρξη ισχύος του ανανεωμένου πλαισίου. Κατά την περίοδο αυτή, το Συμβούλιο ενέκρινε ψηφίσματα σχετικά με την ενεργό ένταξη των νέων ([1]) και τον ρόλο των δραστηριοτήτων για τους νέους στην προώθηση της απασχόλησης των νέων.

Σύμφωνα με τις εθνικές εκθέσεις για τη νεολαία, αρκετά κράτη μέλη έχουν αλλάξει την εργασιακή τους νομοθεσία ή παρέχουν φορολογικά κίνητρα για να βελτιώσουν την πρόσβαση των νέων στην αγορά εργασίας. Τα μέτρα αυτά συνδυάζονται συχνά με προγράμματα που επιτρέπουν στους νέους να αποκτούν επαγγελματική πείρα, ακόμη και στο εξωτερικό. Πολλοί νέοι επωφελούνται από τις συμβουλές που παρέχουν εκπαιδευτικά ιδρύματα, υπηρεσίες ευρέσεως εργασίας ή υπηρεσίες ενημέρωσης των νέων. Πολλές χώρες προσφέρουν στοχοθετημένη στήριξη, μαθήματα, συμβουλές ή εύρεση εργασίας σε ανέργους ή σε μέλη ευπαθών ομάδων νέων. Συχνά παρέχεται η δυνατότητα περιόδων πρακτικής άσκησης στο πλαίσιο της τυπικής επίσημης εκπαίδευσης και πολλές χώρες διαθέτουν διττά εκπαιδευτικά συστήματα, τα οποία συνοδεύουν τη διδασκαλία στην τάξη με την πρακτική άσκηση ([2]).

Ο πρώτος κύκλος διαρθρωμένου διαλόγου επικεντρώθηκε επίσης στην απασχόληση των νέων. Οι νέοι εισηγήθηκαν επίσης συγκεκριμένες δράσεις, οι οποίες ενσωματώθηκαν σε ψήφισμα του Συμβουλίου ([3]), στο οποίο υπογραμμίζεται η ανάγκη για πρόσβαση στην ενημέρωση για την αγορά εργασίας, για μη τυπική μάθηση, για ένα ποιοτικό πλαίσιο μαθητείας, για επικέντρωση στον συνδυασμό ευελιξίας και ασφάλειας στην απασχόληση και για ισότιμη πρόσβαση στην κινητικότητα. Οι συστάσεις και οι βέλτιστες πρακτικές των κρατών μελών ενέπνευσαν πρωτοβουλίες της Επιτροπής που ακολούθησαν, όπως το σχέδιο σύστασης για τη μη τυπική και την άτυπη μάθηση και το ευρύτερο πλαίσιο για την πρωτοβουλία «ευκαιρίες για τους νέους».

Προωθείται όλο και περισσότερο στις περισσότερες ευρωπαϊκές χώρες η εκπαίδευση που καλλιεργεί την επιχειρηματικότητα. Μέχρι σήμερα, οκτώ χώρες έχουν θέσει σε εφαρμογή συγκεκριμένες στρατηγικές, ενώ άλλες 13 περιλαμβάνουν την εκπαίδευση αυτή στις εθνικές στρατηγικές τους για τη διά βίου μάθηση, τη νεολαία ή την ανάπτυξη ([4]).

Σε επίπεδο ΕΕ, η επιχειρηματικότητα των νέων προβλήθηκε περισσότερο κατά την ευρωπαϊκή εβδομάδα Νεολαίας, μέσω της ευαισθητοποίησης σχετικά με την αξία των επιχειρηματικών δεξιοτήτων και της δημιουργίας μιας επιχείρησης ως επαγγελματικής επιλογής. Επιπλέον, λαμβάνονται επί του παρόντος σειρά μέτρων για την υποστήριξη της επιχειρηματικής μάθησης σε όλα τα επίπεδα εκπαίδευσης.

Συστήνεται στα κράτη μέλη και στην Επιτροπή να συνεχίσουν τις κοινές τους προσπάθειες για την καταπολέμηση της ανεργίας των νέων και για την περαιτέρω ανάπτυξη διατομεακών πρωτοβουλιών σε αυτόν τον τομέα.

Υγεία και ευεξία

Σε επίπεδο ΕΕ, οι νέοι αποτελούν ειδική ομάδα-στόχο των πρωτοβουλιών της ΕΕ για την υγεία που έχουν θεσπιστεί για την αντιμετώπιση του καπνίσματος και της βλάβης που προκαλεί το αλκοόλ, για τη διατροφή, την παχυσαρκία και τη χρήση ναρκωτικών.

Όλα τα κράτη μέλη εκτός από δύο αναφέρουν ότι έχουν λάβει συγκεκριμένα μέτρα για να δώσουν συνέχεια στο ψήφισμα του Συμβουλίου σχετικά με την υγεία και την ευεξία των νέων ([5]). Πολλά κράτη μέλη ([6]) αναφέρουν πρωτοβουλίες που επικεντρώνονται σε συγκεκριμένα θέματα όπως το αλκοόλ, το κάπνισμα ή η υγιεινή διατροφή ή υπογραμμίζουν την αξία της διαπαιδαγώγησης από συνομήλικους για την προαγωγή υγιεινών τρόπων ζωής.

Κοινωνική ένταξη

Οι πρωτοβουλίες της ΕΕ για την αντιμετώπιση της ανεργίας των νέων συμβάλλουν επίσης σημαντικά στην κοινωνική ένταξη των νέων. Τα περισσότερα κράτη μέλη ([7]) αντιμετωπίζουν τους νέους ως ειδική ομάδα-στόχο κατά το 2010- Ευρωπαϊκό έτος για την καταπολέμηση της φτώχειας και του κοινωνικού αποκλεισμού. Οι πρωτοβουλίες αυτές υπογραμμίζουν ότι είναι αναγκαίο η φτώχεια να αντιμετωπίζεται σε νεαρή ηλικία ώστε να σπάσει ο κύκλος της φτώχειας που τη μεταφέρει από τη μία γενιά στην άλλη.

([1]) ΕΕ C 137 της 27.5.2010, σ. 1.
([2]) Έγγρ. 13707/12 ADD 1, σ. 27.
([3]) ΕΕ C 164 της 2.6.2011, σ. 1.
([4]) Η σχολική εκπαίδευση για την επιχειρηματικότητα στην Ευρώπη, Ευρωπαϊκή Επιτροπή, 2012.
([5]) ΕΕ C 319 της 13.12.2008, σ. 1.
([6]) Έγγρ. 13707/12 ADD 1, σ. 57.
([7]) Έγγρ. 13707/12 ADD 1, σ. 51.

Πολλά κράτη μέλη ([1]) επιβεβαιώνουν τη σημασία μιας διατομεακής προσέγγισης της κοινωνικής ένταξης, που θα τη συνδέουν, για παράδειγμα, με τις πολιτικές εκπαίδευσης, απασχόλησης ή υγείας. Πολλά από αυτά τα κράτη αναφέρουν εξειδικευμένα προγράμματα κατάρτισης για άτομα που διοργανώνουν δραστηριότητες για νέους, για εμψυχωτές νεολαίας και για νέους με σκοπό την ανάπτυξη της διαπολιτιστικής συνείδησης και την καταπολέμηση των προκαταλήψεων. Ορισμένα κράτη μέλη ([2]) ανέφεραν παραδείγματα μέτρων υποστήριξης που απευθύνονται στους νέους στον τομέα της στέγασης.

Συνιστάται κατά συνέπεια στα κράτη μέλη να εκδίδουν εκθέσεις που θα βασίζονται στις γνώσεις και στα στοιχεία που διαθέτουν για την κοινωνική κατάσταση και τις συνθήκες διαβίωσης των νέων. Σε αυτή τη συνάρτηση, τα κράτη μέλη θα μπορούσαν επίσης να ενθαρρύνονται ώστε να λαμβάνουν μέτρα για την καταπολέμηση της φτώχιας και του αποκλεισμού που μεταφέρεται από γενιά σε γενιά, μέσω της διατομεακής συνεργασίας.

Συμμετοχή

Τα τελευταία χρόνια συμμετοχή των νέων κατέχει εξέχουσα θέση στην ατζέντα της πολιτικής της ΕΕ για τη νεολαία. Η συμμετοχή κατέχει κεντρική θέση στην πολιτική για τη νεολαία σε όλα τα κράτη μέλη και έχουν υλοποιηθεί πολλές δραστηριότητες, όπως, μεταξύ άλλων, η δημιουργία δομών για τη συμμετοχή των νέων στη λήψη αποφάσεων και η επανεξέταση της ποιότητας των συμμετοχικών μηχανισμών. Αναλήφθηκαν επίσης δραστηριότητες για την προώθηση της ευρύτερης εμπλοκής των νέων στη συμμετοχή, όπως η παραγωγή σχετικού ενημερωτικού υλικού καθώς και η δημιουργία χώρου για περισσότερο διάλογο μέσω διαδικτύου.

Το Συμβούλιο επιβεβαίωσε την αφοσίωσή του σε αυτόν το τομέα πολιτικής ανάγοντας τη «συμμετοχή των νέων στον δημοκρατικό βίο» σε πρωταρχική προτεραιότητα της δεύτερης τριάδας Προεδριών στον τομέα της νεολαίας (μέσα 2011-2012), σε συμμόρφωση με το άρθρο 165 της ΣΛΕΕ. Το Συμβούλιο ενέκρινε επίσης ψήφισμα σχετικά με την προαγωγή νέων και αποτελεσματικών μορφών συμμετοχής όλων των νέων στο δημοκρατικό βίο της Ευρώπης ([3]). Ο διαρθρωμένος διάλογος έχει αναδειχθεί σε ένα όλο και πιο αποτελεσματικό εργαλείο για τη συμμετοχή των νέων στη λήψη αποφάσεων. Όλα τα κράτη μέλη έχουν συγκροτήσει εθνικές ομάδες εργασίας για τη διοργάνωση διαβουλεύσεων με τους νέους στις χώρες τους και για την τροφοδότηση των συζητήσεων σε επίπεδο ΕΕ.

Η Επιτροπή έχει λάβει μέτρα για την ενίσχυση της βάσης στοιχείων μέσω του ευρωβαρομέτρου σχετικά με τη συμμετοχή των νέων στο «Νεολαία σε κίνηση» ([4]) και για επικείμενη μελέτη για τις μεταβαλλόμενες μορφές συμμετοχής των νέων. Επιπλέον, η Επιτροπή δρομολόγησε δύο διαδικασίες που θα αποδώσουν καρπούς κατά τον επόμενο τριετή κύκλο: συγκεκριμένα, τον επανασχεδιασμό της Ευρωπαϊκής Πύλης για τη Νεολαία ([5]) ως διαδραστικής πλατφόρμας ηλεκτρονικής συμμετοχής, και μια «Κάρτα Νεολαίας σε κίνηση» η οποία θα παρέχει περαιτέρω δυνατότητας κινητικότητας και συμμετοχής στους νέους μέσω υπηρεσιών παροχής κινήτρων, ενημέρωσης και υποστήριξης.

Οι νέοι συμμετέχουν στις πολιτικές διαδικασίες με νέους τρόπους, π.χ. με την υπογραφή διμαρτυριών, με δηλώσεις στο διαδίκτυο και στα μέσα κοινωνικής δικτύωσης κ.λπ.

Συνεπώς, τα κράτη μέλη και η Επιτροπή θα πρέπει να εντοπίσουν ποιες μορφές συμμετοχής ανταποκρίνονται στα αιτήματα των νέων και να τους προσφέρουν διάφορες μορφές στήριξης.

Εθελοντικές δραστηριότητες

Τα κράτη μέλη και η Επιτροπή συνεργάστηκαν στο πλαίσιο ομάδας εμπειρογνωμόνων για την υλοποίηση της σύστασης για την κινητικότητα των νέων εθελοντών στην ΕΕ ([6]). Περίπου το μισά κράτη μέλη ([7]) αναφέρουν ότι, σε συνέχεια της σύστασης αυτής, πραγματοποίησαν ενημερωτικές δραστηριότητες σχετικά με τις ευκαιρίες για κινητικότητα νέων εθελοντών. Παράλληλα με την Ευρωπαϊκή Εθελοντική Υπηρεσία, αρκετά κράτη μέλη αναφέρουν ότι συμμετέχουν σε διμερή ή πολυμερή προγράμματα ανταλλαγών.

Αρκετά κράτη μέλη ([8]) αναφέρουν ότι έχουν αναπτύξει εθνικά συστήματα εθελοντισμού ή έχουν θεσπίσει νέα υπηρεσία δραστηριοποίησης των πολιτών. Πολλά κράτη μέλη αναφέρουν ότι το πρόγραμμα Νεολαία σε Δράση και ειδικότερα η Ευρωπαϊκή Εθελοντική Υπηρεσία (ΕΕΥ) συνιστούν σημαντική, αν όχι τη σημαντικότερη, πηγή για

([1]) Έγγρ. 13707/12 ADD 1, σ. 45.
([2]) Έγγρ. 13707/12 ADD 1, σ. 47.
([3]) ΕΕ C 169 της 9.6.2011, σ. 1.
([4]) Νεολαία σε κίνηση — Αναλυτικές εκθέσεις, ηλικιακή ομάδα-στόχος 15-30.
([5]) http://europa.eu/youth.
([6]) ΕΕ C 319 της 13.12.2008, σ. 8.
([7]) Έγγρ. 13707/12 ADD 1, σ. 75.
([8]) Έγγρ. 13707/12 ADD 1, σ. 69.

εθελοντική προσφορά των νέων σε άλλη χώρα. Αρκετές χώρες διεξάγουν διμερή ή πολυμερή προγράμματα ανταλλαγών. Σε πολλές χώρες η πρόληψη του αποκλεισμού αποτελεί μέρος ευρύτερων στρατηγικών και χρηματοδοτικών καθεστώτων για τη νεολαία, που καλύπτουν και τον εθελοντισμό.

Τα κράτη μέλη καταβάλλουν ενεργά προσπάθειες ώστε να διασφαλίζεται ότι η αξία των εθελοντικών εμπειριών πράγματι αναγνωρίζεται, π.χ. χάρη στο Youthpass, και οδηγεί στην αγορά εργασίας ή στην κοινωνική αναγνώριση. Επίσης, αρκετά κράτη μέλη αναπτύσσουν στρατηγικές προσεγγίσεις για την προώθηση του εθελοντισμού των νέων με σκοπό την επίτευξη, για παράδειγμα, κοινωνικών στόχων. Το ευρωπαϊκό έτος Εθελοντισμού (2011) υπογράμμισε τη «νεανική» διάστασή του με τη συμμετοχή νέων και οργανώσεων νέων.

Δεδομένου ότι από τα στοιχεία προκύπτει ότι, συνολικά, η συμμετοχή σε διασυνοριακές εθελοντικές δραστηριότητες εξακολουθεί να αφορά περιορισμένο αριθμό νεαρών Ευρωπαίων, καλούνται τα κράτη μέλη να σημειώσουν τα πιθανά εμπόδια στον εθελοντισμό και να μελετήσουν πιθανά μέτρα/δράσεις για την αντιμετώπιση των εμποδίων αυτών ([1]).

Πολιτισμός και δημιουργικότητα

Τα κράτη μέλη και η Επιτροπή συνεργάζονται στενά στον τομέα αυτό μέσω της ευρωπαϊκής ατζέντας για τον πολιτισμό ([2]). Το Συμβούλιο τόνισε τη σημασία της δημιουργικότητας, του πολιτισμού και του ρόλου των νέων σε μια σειρά συμπερασμάτων του ([3]). Στο πλαίσιο του ανανεωμένου πλαισίου, μια μελέτη του 2010 ([4]) σχετικά με την πρόσβαση των νέων στον πολιτισμό στην Ευρώπη περιλαμβάνει ορθές πρακτικές και προτάσεις για την αντιμετώπιση εμποδίων όπως το κόστος και η απόσταση.

Αν και τα κράτη μέλη αναγνωρίζουν τις σχέσεις μεταξύ πολιτισμού και δημιουργικότητας και πολιτικής για τη νεολαία, οι εθνικές εκθέσεις για τη νεολαία δεν αναφέρουν πολλές δραστηριότητες σε αυτόν τον τομέα δράσης.

Οι νέοι και ο κόσμος

Μέσω της σύμπραξης για τη νεολαία με το Συμβούλιο της Ευρώπης, η Επιτροπή διοργάνωσε και συνέβαλε σε υψηλού επιπέδου συμπόσια πολιτικής για τη νεολαία στις χώρες της Ανατολικής και της Νότιας Γειτονίας ([5]). Το Συμβούλιο εξέδωσε συμπεράσματα σχετικά με την ανατολική διάσταση της συμμετοχής και κινητικότητας των νέων ([6]), με σκοπό να καλύψει και άλλες περιοχές της Ανατολικής Ευρώπης και του Καυκάσου. Επιπλέον, αποφασίστηκε να δημιουργηθεί ένα «Παράθυρο για τη Νεολαία της Ανατολικής Εταιρικής Σχέσης» για την εξεύρεση ευκαιριών για εταιρικές σχέσεις και συνεργασία νέων στο πλαίσιο του προγράμματος «νεολαία σε δράση». Κατά το έτος νεολαίας ΕΕ - Κίνας 2011 διοργανώθηκαν δραστηριότητες στην Ευρώπη και την Κίνα. Η Επιτροπή συνέβαλε επίσης στο Έτος Νεολαίας των Ηνωμένων Εθνών και στη σύνοδο κορυφής του για τη νεολαία που πραγματοποιήθηκε στο Μεξικό το 2011· συνδιοργάνωσε επίσης δύο συνέδρια πολιτικής στο πλαίσιο της διμερούς συμφωνίας συνεργασίας με τον Καναδά.

Τα κράτη μέλη αναφέρουν ότι είχαν αναπτύξει δραστηριότητα σε αυτόν τομέα πριν από το 2010 και εξακολουθούν να υπογραμμίζουν τη σημασία του. Σχεδόν τα μισά τα κράτη μέλη ([7]) αναφέρουν ότι ασχολούνται με το θέμα αυτό στα εκπαιδευτικά τους προγράμματα ή στο πλαίσιο των στρατηγικών τους για την πολιτική νεολαίας. Τα περισσότερα κράτη μέλη παρέχουν στους νέους δυνατότητες για ανταλλαγή απόψεων με υπεύθυνους για τη χάραξη πολιτικής σε παγκόσμια ζητήματα.

4.2. **Μέσα υλοποίησης**

Το ανανεωμένο πλαίσιο χρησιμοποιεί ένα σύνολο ειδικών εργαλείων για την υλοποίηση δραστηριοτήτων στους οκτώ τομείς δράσεις που περιγράφονται ανωτέρω. Στις παραγράφους που ακολουθούν αναλύεται σε ποιον βαθμό τα μέσα αυτά χρησιμοποιήθηκαν επιτυχώς για την επίτευξη των γενικών στόχων της στρατηγικής, με βάση την αξιολόγηση της Επιτροπής και τη συμβολή των εκθέσεων των κρατών μελών.

([1]) Σύσταση του Συμβουλίου της 20ής Νοεμβρίου 2008 σχετικά με την κινητικότητα των νέων εθελοντών στην Ευρωπαϊκή Ένωση (ΕΕ C 319 της 13.12.2008, σ. 8).
([2]) ΕΕ C 287 της 29.11.2007, σ. 1.
([3]) ΕΕ C 326 της 3.12.2010, σ. 2, ΕΕ C 372 της 20.12.2011, σ. 19, ΕΕ C 169 της 15.6.2012, σ. 1.
([4]) Interarts, EACEA/2008/01.
([5]) Sharm-al-Sheikh (2010), Οδησσός (2011), Τιφλίδα (2012), Τύνιδα (2012).
([6]) ΕΕ C 372 της 20.12.2011, σ. 10.
([7]) Έγγρ. 13707/12 ADD 1, σ. 86.

Τεκμηριωμένη χάραξη πολιτικής

Με βάση το ανανεωμένο πλαίσιο, η Επιτροπή —από κοινού με εμπειρογνώμονες που διόρισαν τα κράτη μέλη και τα ενδιαφερόμενα μέρη από το χώρο της νεολαίας— ανέπτυξε ένα πίνακα δεικτών της ΕΕ για τη νεολαία, ο οποίος δημοσιοποιήθηκε το 2011 ([1]). Ο πίνακας αυτός περιέχει 40 δείκτες που καλύπτουν και τους οκτώ τομείς δράσης.

Κατά τον πρώτο κύκλο εργασιών του ανανεωμένου πλαισίου, η Επιτροπή εκπόνησε δύο μελέτες ([2]) και διενήργησε μία μελέτη για τη νεολαία στο Flash Eurobarometer. Η σύμπραξη ΕΕ-Συμβουλίου της Ευρώπης για τη νεολαία συνέβαλε επίσης στην ενίσχυση της συγκέντρωσης στοιχείων για την πολιτική σχετικά με τη νεολαία στην Ευρώπη μέσω του Ευρωπαϊκού Κέντρου Γνώσεων σχετικά με την Πολιτική για τη Νεολαία (EKCYP) και των εθνικών του ανταποκριτών και του ομίλου ερευνητών για την ευρωπαϊκή νεολαία (PEYR).

Αμοιβαία μάθηση

Με βάση το ανανεωμένο πλαίσιο, μία σειρά εκδηλώσεων συνέβαλαν στην αμοιβαία μάθηση, όπως η διεξαγωγή μαθησιακών δραστηριοτήτων μεταξύ συνομηλίκων, διαλέξεων και σεμιναρίων, φόρουμ υψηλού επιπέδου ή ομάδων εμπειρογνωμόνων, καθώς και μελέτες και αναλύσεις.

Εκτός από τις ευκαιρίες ανταλλαγής εμπειριών κατά τη διάρκεια των διαλέξεων και των συναντήσεων Γενικών Διευθυντών για τη νεολαία, μια μελέτη της Επιτροπής ([3]) αποδεικνύει ότι η ανάπτυξη δεικτών της ΕΕ για τη νεολαία όχι μόνον συνέβαλε στην καλύτερη αναγνώριση και προβολή της πολιτικής για τη νεολαία, αλλά επίσης πυροδότησε θετικές εξελίξεις στα κράτη μέλη, τόσο στην προώθηση της διατομεακής συνεργασίας όσο και στην εφαρμογή μιας τεκμηριωμένης προσέγγισης. Έχουν συσταθεί ομάδες εμπειρογνωμόνων για να επανεξετάσουν τον πίνακα δεικτών και να θέσουν σε εφαρμογή τη σύσταση του Συμβουλίου για την κινητικότητα των νέων εθελοντών στην ΕΕ. Η αμοιβαία μάθηση επιτεύχθηκε επίσης μέσω μιας ειδικής δραστηριότητας μάθησης από συνομηλίκους σχετικά με τη διατομεακή συνεργασία ([4]).

Τον Μάιο του 2012 συστάθηκε μια νέα ομάδα εμπειρογνωμόνων για τη «δημιουργική και καινοτόμο ικανότητα των νέων και τις δεξιότητες που αποκτούν μέσω της μη τυπικής και της άτυπης μάθησης σχετικά με την απασχόληση» ([5]). Πρόκειται για χρήσιμο μέτρο για την περαιτέρω ανάπτυξη της αμοιβαίας μάθησης στο πλαίσιο της ανοικτής μεθόδου συντονισμού στον τομέα της νεολαίας, με καλύτερα διαρθρωμένο τρόπο.

Συστήνεται η μεγαλύτερη ανάπτυξη του συντονισμού των μαθησιακών δραστηριοτήτων μεταξύ συνομηλίκων. Η Επιτροπή και τα κράτη μέλη θα πρέπει να εξετάσουν με ποιον τρόπο θα μπορούσαν να αξιοποιηθούν κατά τον καλύτερο τρόπο τα δεδομένα και τα παραδείγματα βέλτιστων πρακτικών, ώστε στο μέλλον να παρέχονται αποτελεσματικότερες μαθησιακές δραστηριότητες.

Τακτική υποβολή εκθέσεων προόδου, διάδοση αποτελεσμάτων και παρακολούθηση

Για τον σκοπό της υποβολής αυτής, η Επιτροπή κατήρτισε ένα ηλεκτρονικό ερωτηματολόγιο το οποίο αναφέρεται σε συγκεκριμένες γραμμές δράσης που μνημονεύονται στο ανανεωμένο πλαίσιο. Αυτό κατέστησε δυνατή τη συγκριτική αξιολόγηση των εθνικών εκθέσεων για τη νεολαία που υπέβαλαν όλα τα κράτη μέλη, η Νορβηγία, η Ελβετία, το Μαυροβούνιο και η Κροατία ([6]). Τις απόψεις τους κατέθεσαν επίσης το Ευρωπαϊκό φόρουμ Νεολαίας, η πλατφόρμα εκπροσώπησης διεθνών μη κυβερνητικών οργανώσεων νέων και εθνικά συμβούλια νεολαίας.

Στον δικτυακό τόπο της Επιτροπής δημοσιεύθηκαν όλες οι εθνικές εκθέσεις για τη νεολαία, πέρα του εγγράφου εργασίας των υπηρεσιών της στο οποίο βασίστηκε η έκθεση της ΕΕ για τη νεολαία. Η έκθεση αυτή θα πρέπει να διανεμηθεί κατά το ν ενδεδειγμένο τρόπο σε εθνικό επίπεδο στα κράτη μέλη. Αυτό συνάδει με το ανανεωμένο πλαίσιο, βάσει του οποίου ζητείται η ευρεία διάδοση των αποτελεσμάτων της διαδικασίας υποβολής εκθέσεων.

([1]) SEC(2011) 401.
([2]) Μελέτες σχετικά με την πρόσβαση των νέων στον πολιτισμό (InterARTS, 2010) και τη συμμετοχή των νέων στον δημοκρατικό βίο (London School of Economics, 2012).
([3]) *Accessing practices for using indicators in fields related to youth*. Τελική έκθεση της Ευρωπαϊκής Επιτροπής, ΓΔ Εκπαίδευση και Πολιτισμός (Ecorys, 2011).
([4]) Διοργανώθηκε από την ισπανική προεδρία.
([5]) ΕΕ C 169 της 15.6.2012, σ. 1.
([6]) Οι τέσσερις αυτές χώρες εκτός ΕΕ ανταποκρίθηκαν στην πρόσκληση της Επιτροπής στις υποψήφιες προς ένταξη στην ΕΕ χώρες και στα κράτη ΕΖΕΣ να υποβάλουν εθνικές εκθέσεις για τη νεολαία σε εθελοντική βάση. Οι τρεις γλωσσικές κοινότητες του Βελγίου υπέβαλαν χωριστές εκθέσεις.

Η Επιτροπή και τα κράτη μέλη θα πρέπει να εξετάσουν με ποιον τρόπο θα μπορούσαν να αξιοποιηθούν κατά τον καλύτερο τρόπο οι δείκτες, τα δεδομένα και τα παραδείγματα βέλτιστων πρακτικών στα κράτη μέλη, ώστε στο μέλλον να παρέχονται πιο ολοκληρωμένες εκθέσεις για τη νεολαία στην ΕΕ.

Διαρθρωμένος διάλογος με νέους και με οργανώσεις νέων

Ο διαρθρωμένος διάλογος με νέους παρέχει ένα καλό πλαίσιο διαβούλευσης, μάθησης από συνομηλίκους και ανταλλαγής εμπειριών μεταξύ των νέων και των υπεύθυνων για τη χάραξη πολιτικής στον τομέα των νέων. Κάθε έξι μήνες διοργανώνονται διασκέψεις νεολαίας στην ΕΕ από τη χώρα που ασκεί την προεδρία, με την υποστήριξη της Επιτροπής. Στις διασκέψεις αυτές συμμετέχουν νέοι και υπεύθυνοι για τη χάραξη πολιτικής από όλη την ΕΕ για να συζητήσουν τα αποτελέσματα του διαρθρωμένου διαλόγου και να προβούν σε κοινές συστάσεις οι οποίες ενσωματώνονται στη διαδικασία με την οποία το Συμβούλιο εγκρίνει ψηφίσματα ή συμπεράσματα.

Όλα τα κράτη μέλη συγκρότησαν εθνικές ομάδες εργασίας για διαρθρωμένο διάλογο με νέους στα αρχικά στάδια του πρώτου κύκλου. Ο διαρθρωμένος διάλογος – που αποτελεί μια πολύπλοκη και επίσημη μέθοδο διαβούλευσης με τους νέους – έχει εξελιχθεί σε ένα δυναμικό και ολοκληρωμένο τμήμα της διαδικασίας χάραξης πολιτικής για τη νεολαία. Οι διαβουλεύσεις κατά τις πρώτες τρεις Προεδρίες (2010-11) οδήγησαν σε πολύτιμες κοινές συστάσεις των υπεύθυνων χάραξης πολιτικής για τη νεολαία και των νέων σχετικά με τα πιο φλέγοντα ζητήματα απασχόλησης.

Το 2011 ξεκίνησε ένας δεύτερος κύκλος διαρθρωμένου διαλόγου με θέμα τη συμμετοχή των νέων. Στη διαδικασία αυτή έλαβε μέρος μεγάλος αριθμός στελεχών για θέματα νεολαίας και νέων.

Για τη βελτίωση της διαδικασίας διαβούλευσης και την παρακολούθησή της, θα πρέπει να επιδιωχθεί η συμμετοχή στις εθνικές ομάδες εργασίας και άλλων εμπειρογνωμόνων σε τοπικό, περιφερειακό, εθνικό και ευρωπαϊκό επίπεδο, ανάλογα με τη θεματική προτεραιότητα του διαρθρωμένου διαλόγου. Επίσης, τα αποτελέσματα του διαρθρωμένου διαλόγου θα πρέπει να διαδίδονται σε διατομεακές ομάδες ενδιαφερομένων. Οι ερευνητές σε θέματα νεολαίας θα πρέπει να έχουν σαφή ρόλο στη διαδικασία.

Η διάσκεψη της ΕΕ για τη νεολαία θα πρέπει να ενισχυθεί ως φόρουμ για διαρθρωμένο διάλογο μεταξύ των νέων, των οργανώσεων νεολαίας και των υπευθύνων χάραξης πολιτικής με σκοπό την επίτευξη απτών πολιτικών αποτελεσμάτων. Όπου είναι δυνατό, να προάγεται η συμμετοχή των ερευνητών σε θέματα νεολαίας.

Κινητοποίηση των προγραμμάτων της ΕΕ

Το πρόγραμμα Νεολαία σε δράση αποτελεί βασικό εργαλείο για την υποστήριξη του ανανεωμένου πλαισίου. Παράλληλα με το πρόγραμμα για τη διά βίου μάθηση, το πρόγραμμα Νεολαία συνέβαλε στη μαθησιακή κινητικότητα των νέων. Το εν λόγω πρόγραμμα επικεντρώνεται σε μη τυπικές μαθησιακές δραστηριότητες των νέων, των εργαζόμενων με νέους και των οργανώσεων νέων. Στο πνεύμα του ανανεωμένου πλαισίου, προωθεί την έννοια της ιδιότητας του πολίτη και της αλληλεγγύης μεταξύ των νέων και δίνει έμφαση στις δραστηριότητες για νέους, στον εθελοντισμό και σε δραστηριότητες που διενεργούνται με τη συμμετοχή των πολιτών καθώς αποτελούν το κατάλληλο περιβάλλον για την απόκτηση οριζόντιων δεξιοτήτων. Στο πρόγραμμα συμμετείχαν περίπου 150 000 άτομα το 2010 και 185 000 το 2011· η αύξηση είναι εντυπωσιακή σε σχέση με την αρχή του προγράμματος (111 000 συμμετέχοντες το 2007).

Σχεδόν όλα τα κράτη μέλη αναφέρουν ότι έχουν χρησιμοποιήσει άλλες πηγές χρηματοδότησης της ΕΕ, όπως το Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο, το Ευρωπαϊκό Ταμείο Περιφερειακής Ανάπτυξης και/ή το πρόγραμμα PROGRESS για την ενσωμάτωση των νέων στην αγορά εργασίας. Τα ταμεία συνοχής κινητοποιήθηκαν επίσης για την υποστήριξη της ενεργού συμμετοχής στα κοινά και της ανάπτυξης των δεξιοτήτων των νέων.

Συστήνεται το πρόγραμμα Νεολαία σε δράση και το μελλοντικό πρόγραμμα της ΕΕ για την εκπαίδευση, την κατάρτιση, τη νεολαία και τον αθλητισμό να στηρίξουν την υλοποίηση του ανανεωμένου πλαισίου, με την επιφύλαξη των διαπραγματεύσεων για το μελλοντικό πολυετές δημοσιονομικό πλαίσιο.

5. **Ο ΕΠΟΜΕΝΟΣ ΚΥΚΛΟΣ ΤΟΥ ΑΝΑΝΕΩΜΕΝΟΥ ΠΛΑΙΣΙΟΥ (2013-2015)**

Ενίσχυση της σχέσης μεταξύ του ανανεωμένου πλαισίου και της στρατηγικής «Ευρώπη 2020»

Σύμφωνα με το ψήφισμα του Συμβουλίου για το ανανεωμένο πλαίσιο ευρωπαϊκής συνεργασίας στον τομέα της νεολαίας, θα καθοριστεί μια σειρά προτεραιοτήτων ευρωπαϊκής συνεργασίας για κάθε κύκλο εργασίας με σκοπό την υποστήριξη των τομέων δράσης που προσδιορίστηκαν στο πλαίσιο της στρατηγικής. Οι προτεραιότητες για τον επόμενο κύκλο εργασίας πρόκειται να εγκριθούν βάσει της τρέχουσας έκθεσης της ΕΕ για τη νεολαία.

Οι Προεδρίες της ΕΕ επικεντρώθηκαν, κατά τον πρώτο κύκλο, στην «απασχόληση και την επιχειρηματικότητα» και στη «συμμετοχή». Το ανανεωμένο πλαίσιο και οι τομείς δράσης του καλύπτουν ολόκληρο το φάσμα των θεμάτων που απασχολούν, αν και σε διαφορετικό βαθμό, τους νέους που βρίσκονται σε στάδιο μετάβασης. Το πιο σημαντικό είναι ότι το ανανεωμένο πλαίσιο αναγνωρίζει και ενισχύει την αλληλεπίδραση μεταξύ των τομέων αυτών και μεταξύ των ενδιαφερόμενων μερών, με σκοπό το σχεδιασμό αποτελεσματικών εργαλείων για να επιτευχθεί συντονισμός και συνέργεια των πολιτικών.

Οι εκθέσεις της ΕΕ και των κρατών μελών για τη νεολαία επιβεβαιώνουν τη δυναμικότητα και την καταλληλότητα του ανανεωμένου πλαισίου και των δύο πρωταρχικών στόχων του: i) δημιουργία περισσότερων και ίσων ευκαιριών για όλους τους νέους στην εκπαίδευση και την αγορά εργασίας και ii) προώθηση της ενεργού συμμετοχής στα κοινά, της κοινωνικής ένταξης και της αλληλεγγύης μεταξύ όλων των νέων. Και οι δύο αυτοί στόχοι είναι εναρμονισμένοι με τη στρατηγική «Ευρώπη 2020», την ετήσια επισκόπηση της ανάπτυξης του 2012, το πρόγραμμα «Νεολαία σε κίνηση» και την πρωτοβουλία «Ευκαιρίες για τους νέους».

Οι προτεραιότητες για τον επόμενο κύκλο εργασιών αναμένεται να αντανακλούν τις γενικές προτεραιότητες και τις δραστηριότητες που αναπτύχθηκαν στο πλαίσιο της στρατηγικής «Ευρώπη 2020». Η απασχόληση των νέων θα εξακολουθήσει να κατέχει σημαντική θέση στην ατζέντα της ΕΕ. Τα κράτη μέλη, αξιοποιώντας την ετήσια επισκόπηση της ανάπτυξης του 2012 και πιθανές αναθεωρήσεις των προτεραιοτήτων στο πλαίσιο της επικείμενης ετήσιας επισκόπησης της ανάπτυξης για το 2013 καθώς και την πρωτοβουλία «Ευκαιρίες για τους νέους», αναμένεται να επικεντρωθούν κυρίως στους νέους εκτός απασχόλησης, εκπαίδευσης ή κατάρτισης και να κάνουν πλήρη χρήση των διαθέσιμων κονδυλίων της ΕΕ για τον σκοπό αυτό. Θα πρέπει να καταβάλουν περισσότερες προσπάθειες για την αύξηση της πρόσβασης των νέων στην εργασία, σε μαθητείες ή σε πρακτική άσκηση και να βελτιώσουν τις πιθανότητες απασχόλησής τους.

Η Επιτροπή υποστηρίζει τις προσπάθειες των κρατών μελών με νέες πρωτοβουλίες της ΕΕ, όπως η πρωτοβουλία «πρώτη σας θέση εργασίας μέσω του EURES», η οποία βοηθάει τους νέους να βρουν εργασία στο εξωτερικό, η υποστήριξη της ανάπτυξης «Εγγυήσεων για τη νεολαία» ([1]) και ένα ποιοτικό πλαίσιο για τις περιόδους πρακτικής άσκησης, στο οποίο η εργασία των νέων μπορεί να διαδραματίσει πολύτιμο ρόλο, σε συνδυασμό με τα εκπαιδευτικά ιδρύματα και τις υπηρεσίες ευρέσεως εργασίας. Η Επιτροπή έχει επίσης αυξήσει τις δυνατότητες μαθησιακής κινητικότητας μέσω του προγράμματος «διά βίου μάθηση» ([2]) και του προγράμματος «Νεολαία σε δράση» ([3]). Επιπλέον, τα οριζόντια εργαλεία που σχεδιάστηκαν στο πλαίσιο του ανανεωμένου πλαισίου μπορούν να συμβάλουν στην προώθηση εταιρικών σχέσεων μεταξύ διαφόρων φορέων που παρέχουν υποστήριξη στους νέους που βρίσκονται σε οιοδήποτε μεταβατικό στάδιο, όπως, μεταξύ άλλων, υπηρεσίες ευρέσεως εργασίας, εκπαιδευτικοί οργανισμοί, διοργανωτές δραστηριοτήτων για νέους, κοινωνικές υπηρεσίες, εργοδότες και οι ίδιοι οι νέοι.

Η στενότερη επιτόπια συνεργασία μπορεί να είναι επωφελής στην παροχή εξατομικευμένων προσεγγίσεων, οι οποίες θα απευθύνονται κυρίως σε νέους που αντιμετωπίζουν πιο δύσκολες καταστάσεις στη ζωή τους ή σε νέους στους οποίους δεν έχουν εύκολα απήχηση οι συμβατικές μέθοδοι. Το ανανεωμένο πλαίσιο μπορεί επίσης να συμβάλει στην προώθηση και την αναγνώριση της μη τυπικής και της άτυπης μάθησης μέσω των δραστηριοτήτων που διοργανώνονται για τους νέους καθώς και στην ενθάρρυνση της συμμετοχής σε οργανώσεις νέων ως μέσων για την απόκτηση οριζόντιων δεξιοτήτων. Με τον τρόπο αυτό, μπορεί να συμβάλει στην ενίσχυση συνεργειών μεταξύ διαφόρων μορφών τυπικής, μη τυπικής και άτυπης μάθησης.

Η κατάσταση που επικρατεί στην αγορά εργασίας και η ανεργία έχουν συναφείς κοινωνικές επιπτώσεις. Σύμφωνα με την ετήσια επισκόπηση της ανάπτυξης για το έτος 2012, υπάρχουν σαφή σημάδια αύξησης του αριθμού ατόμων που απειλούνται από εισοδηματική φτώχεια, ιδίως παιδική φτώχεια, και κοινωνικό αποκλεισμό, με σοβαρά προβλήματα υγείας και έλλειψη στέγης στις πιο ακραίες περιπτώσεις. Ένας όλο και μεγαλύτερος αριθμός νέων αντιμετωπίζει κίνδυνο κοινωνικού αποκλεισμού.

Οι νέοι διατρέχουν σοβαρό κίνδυνο κοινωνικού αποκλεισμού και φτώχειας· ένας από τους πρωταρχικούς στόχους της στρατηγικής «Ευρώπη 2020» είναι το ποσοστό του πληθυσμού της ΕΕ που κινδυνεύει από κοινωνικό αποκλεισμό και φτώχεια να μειωθεί κατά 20 εκατ., ή 25 %, έως το 2020. Το ποσοστό των νέων που διατρέχουν αυτόν τον κίνδυνο είναι μεγαλύτερο από εκείνο του συνόλου του πληθυσμού. Μεταξύ του 2009 και του 2010 η αύξηση του αριθμού των νέων σε κίνδυνο ήταν κατά πολύ μεγαλύτερη από εκείνη στο σύνολο του πληθυσμού. Πιέσεις υφίστανται επίσης και η άνετη διαβίωση των νέων: δεδομένου ότι τα υψηλά ποσοστά ανεργίας συντέλεσαν

([1]) Η Επιτροπή προτίθεται να υποβάλει έως το τέλος του 2012 σύσταση του Συμβουλίου για κατευθυντήριες γραμμές για τη θέσπιση εγγυήσεων για τη νεολαία.

([2]) 130 000 τοποθετήσεις σε επιχειρήσεις το 2012 σε άλλες χώρες της ΕΕ για φοιτητές πανεπιστημιακής και επαγγελματικής εκπαίδευσης.

([3]) Σε 10 000 νέους δόθηκαν ευκαιρίες μέσω της ευρωπαϊκής εθελοντικής υπηρεσίας.

στην αύξηση των οικογενειών χαμηλού εισοδήματος και των νοικοκυριών με ανέργους και ότι οι νέοι είναι εκείνοι που κινδυνεύουν περισσότερο από τη φτώχεια και τον κοινωνικό αποκλεισμό, η κρίση επέφερε επιπτώσεις και στην υγεία και την καλή διαβίωση των νέων. Η ανεργία, η φτωχοποίηση, οι ακατάλληλες συνθήκες στέγασης και η διατάραξη της οικογενειακής γαλήνης αυξάνουν σημαντικά τον κίνδυνο προβλημάτων που έχουν να κάνουν με την ψυχική υγεία όπως η κατάθλιψη, η κατάχρηση αλκοόλ και οι αυτοκτονίες. Δεδομένου ότι οι επιβαρύνσεις στην υγεία και στην ποιότητα ζωής μπορούν συχνά να κρατήσουν μια ολόκληρη ζωή, έχουν σοβαρότατες επιπτώσεις στους νέους.

Το ανανεωμένο πλαίσιο μπορεί να διαδραματίσει ρόλο στη συμμετοχή όλων των νέων στις διάφορες πτυχές της κοινωνίας. Έρχεται να αντιμετωπίσει μια σειρά προκλήσεων που συνδέονται με τον αποκλεισμό, την αποξένωση και τις προσπάθειες των νέων να χτίσουν μια ανεξάρτητη και υπεύθυνη ζωή. Τα επόμενα χρόνια, το ανανεωμένο πλαίσιο αναμένεται να επικεντρώνεται όλο και περισσότερο στην κοινωνική ένταξη, στην υγεία και στην ευεξία των νέων. Για τον σκοπό αυτό, πρέπει να ενισχυθεί η έμφαση που δίνει στη συμμετοχή σε δημοκρατικές και κοινωνικές δραστηριότητες, και να αξιοποιήσει τις δραστηριότητες που διοργανώνονται για νέους για την ανάπτυξη δεξιοτήτων ζωής για τους νέους, για τη συνολική ατομική τους εξέλιξη και για την καλλιέργεια του αισθήματος ότι ανήκουν την κοινωνία στην οποία ζουν.

Για να ανταποκριθούν καλύτερα στις ανωτέρω εκτεθείσες προκλήσεις, τα κράτη μέλη και η Επιτροπή θα πρέπει να διερευνήσουν τρόπους για να εξελίξουν περισσότερο τις γνώσεις και την πληθώρα των παραδειγμάτων βέλτιστων πρακτικών στους τομείς στους οποίους θα μπορούσε να χρησιμοποιηθεί η ανοικτή μέθοδος συντονισμού (ΑΜΣ) για τη δημιουργία προστιθέμενης αξίας. Προτείνεται οι συγκεκριμένοι τομείς της κοινωνικής ένταξης καθώς και η υγεία και η ευεξία των νέων να μπορέσουν να επωφεληθούν από αυτό το είδος συνεργασίας.

Προώθηση της υλοποίησης

Η διατομεακή συνεργασία μπορεί να βελτιωθεί περαιτέρω σε όλους τους τομείς πολιτικής που επηρεάζουν τους νέους. Τα κράτη μέλη και η Επιτροπή θα πρέπει να επιδιώξουν την περαιτέρω ενίσχυση της διατομεακής συνεργασίας σε εθνικό και σε ευρωπαϊκό επίπεδο. Πρέπει να καταβληθούν περισσότερες προσπάθειες για την ενδυνάμωση της βάσης τεκμηρίωσης της πολιτικής για τη νεολαία και για την ανταλλαγή παραδειγμάτων ορθής πρακτικής μέσω της αμοιβαίας μάθησης.

Η πολιτική για τη νεολαία θα πρέπει να συνεχίσει το διάλογο με τους νέους, για να κατανοηθούν πλήρως από τους υπεύθυνους χάραξης πολιτικής και τους φορείς υπηρεσιών υποστήριξης σε νέους οι προκλήσεις που αντιμετωπίζουν οι νέοι και οι προσδοκίες που τρέφουν. Ο διαρθρωμένος διάλογος με τους νέους μπορεί να αναπτυχθεί περαιτέρω αφού αξιολογηθεί λεπτομερέστερα η διαδικασία και τα αποτελέσματα του διαρθρωμένου διαλόγου με βάση τις συστάσεις της ευρωπαϊκής εβδομάδας Νεολαίας και τα ευρήματα αυτής της έκθεσης, διευρύνοντας περισσότερο τη συμμετοχή σε εθνικές ομάδες εργασίας και διασφαλίζοντας ότι οι υπεύθυνοι για τη λήψη αποφάσεων λαμβάνουν πλήρως υπόψη τις συστάσεις των νέων.

Η Επιτροπή θα προωθήσει την πρωτοβουλία «Κάρτα της Νεολαίας σε Κίνηση» με σκοπό να διευκολύνει τη μετακίνηση των νέων στην Ευρώπη. Επίσης, θα απευθυνθεί σε *όλους* τους νέους και θα διευκολύνει το διάλογο μαζί τους, ιδιαίτερα τους νέους με λιγότερες ευκαιρίες, μέσω των νέων διαδραστικών εργαλείων της ευρωπαϊκής δικτυακής πύλης για τη νεολαία. Η πολιτική για τη νεολαία θα διερευνήσει επίσης μέτρα για την προώθηση του δυναμικού δημιουργικότητας και καινοτομίας των νέων στην προσπάθεια αντιμετώπισης των προκλήσεων που συνδέονται με την απασχόληση, την βελτίωση των πιθανοτήτων απασχόλησης και την ένταξη [1].

Το πρόγραμμα «Νεολαία σε δράση» και το μελλοντικό πρόγραμμα της ΕΕ για τη νεολαία και άλλους δικαιούχους θα παίξουν σημαντικό ρόλο στην υποστήριξη των πρωτοβουλιών αυτών.

6. **ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑΤΑ**

Η υλοποίηση του πρώτου τριετούς κύκλου εργασίας του ανανεωμένου πλαισίου, που καλύπτει την περίοδο 2010-2012, έδειξε ότι το εν λόγω πρόγραμμα είναι ανθεκτικό στο χρόνο και ευέλικτο ως πλαίσιο για ένα ευρύ φάσμα δράσεων — της Επιτροπής, των κρατών μελών και άλλων σχετικών ενδιαφερόμενων μερών. Το ανανεωμένο πλαίσιο, με τη διατομεακή και ολοκληρωμένη προοπτική του, έγινε δεκτό με ενδιαφέρον και ενέπνευσε όχι μόνο τα κράτη μέλη της ΕΕ, αλλά και χώρες πέραν της ΕΕ.

Το ανανεωμένο πλαίσιο αποτέλεσε μέσο για την ανάπτυξη δεσμών μεταξύ τομέων δράσης, όπως απασχόληση και επιχειρηματικότητα, εκπαίδευση, κατάρτιση και κοινωνική ένταξη, ώστε να αναπτυχθούν πολυσχιδείς λύσεις προς υποστήριξη των νέων. Αυτό έχει αποδειχθεί σημαντικό όσον αφορά, για παράδειγμα, την αναζήτηση λύσεων για την αντιμετώπιση των σημερινών υψηλών επιπέδων ανεργίας των νέων και την υποστήριξη του όλο και μεγαλύτερου αριθμού νέων που βρίσκονται εκτός εργασίας, εκπαίδευσης και κατάρτισης. Οι δραστηριότητες που διοργανώνονται για τους νέους έχουν συμβάλει στην ανάπτυξη των νέων και έχουν το δυναμικό να συμβάλουν ακόμα περισσότερο σε όλους τους τομείς δράσης.

[1] Σχέδιο συμπερασμάτων του Συμβουλίου σχετικά με την προώθηση του δυναμικού δημιουργικότητας και καινοτομίας των νέων (ΕΕ C 169 της 15.6.2012, σ. 1).

Η συμμετοχή των νέων στον δημοκρατικό βίο βρίσκεται στο επίκεντρο της πολιτικής για τη νεολαία. Η εμβάθυνση και τη διεύρυνση του διαλόγου με τους νέους όχι μόνο ενισχύει την ποιότητα και τη νομιμότητα της πολιτικής για τη νεολαία, αλλά επίσης αυξάνει τις προσδοκίες για επίτευξη αποτελεσμάτων εκ μέρους της ΕΕ και των κρατών μελών της. Η ΕΕ θα πρέπει να καταβάλει κάθε δυνατή προσπάθεια για να ενθαρρύνει τη νεολαία της να συμμετέχει στη διαμόρφωση του μέλλοντος της ΕΕ, ιδιαίτερα σε θέματα τα οποία —όπως φαίνεται από διαδοχικές διαβουλεύσεις και δημοσκοπήσεις— είναι για αυτούς τα πλέον σημαντικά. Σε αυτό το πλαίσιο, οι οργανώσεις νέων και οι δραστηριότητες που διοργανώνονται για τους νέους διαδραματίζουν πρωταγωνιστικό ρόλο.

Για να ενισχυθεί η συμβολή στη στρατηγική «Ευρώπη 2020», ο δεύτερος τριετής κύκλος εργασιών του ανανεωμένου πλαισίου (2013-2015) αναμένεται να έχει καταρχήν ως αντικείμενο τις προκλήσεις που αντιμετωπίζουν οι νέοι εξαιτίας της κρίσης. Θα εξακολουθήσει να δίνεται έμφαση στην απασχόληση και την επιχειρηματικότητα, την αύξηση της πρόσβασης στην εργασία, καθώς και στην ανάπτυξη των δυνατοτήτων καινοτομίας και δημιουργικότητας των νέων. Επίσης, θα επικεντρώνεται όλο και περισσότερο στην κοινωνική ένταξη, την υγεία και την ευεξία.

Το υφιστάμενο πρόγραμμα «Νεολαία σε Δράση» συμβάλλει στην επίτευξη των στόχων του ανανεωμένου πλαισίου. Το μελλοντικό πρόγραμμα με στόχο τους νέους θα πρέπει να συνεχίσει να συμβάλει στην υλοποίηση των στόχων αυτών.